

Seat No. : _____

JH-130

January-2021

M.Ed., Sem.-III

B-103 : Inclusive Education

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

1. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 21

- (1) વિશિષ્ટ શિક્ષણ અને સમાવેશક શિક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (2) સમાવેશક શાળાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી સમાવેશક શાળામાં શિક્ષકની ભૂમિકા સવિસ્તાર ચર્ચો.
- (3) વિશિષ્ટ શિક્ષણ અને સંકલિત શિક્ષણની લાક્ષણિકતાઓ સવિસ્તાર જણાવો.
- (4) દ્રષ્ટિની અક્ષમતાના કારણો જણાવી, દ્રષ્ટિની અક્ષમતા ધરાવતા બાળકોના અધ્યયન પર તેની અસરો ચર્ચો.
- (5) ડિસ્લેક્સિયા રોગગ્રસ્ત બાળકોની અધ્યયન સમસ્યાઓ જણાવી તેમના અધ્યાપન માટેની વ્યૂહરચનાઓ ચર્ચો.
- (6) પ્રતિભાશાળી બાળકોની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી, તેમની શૈક્ષણિક સમસ્યાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે) 4

- (1) સમાવેશક શાળાના હેતુઓ જણાવો.
- (2) સંકલિત શિક્ષણ એટલે શું ?
- (3) ઓટીઝમના કારણો જણાવો.
- (4) વાણી અને ભાષાની અક્ષમતાની અધ્યયન પર અસરો જણાવો.

વિભાગ – II

2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (કોઈપણ ત્રણ)

21

- (1) સમાવેશક શાળામાં વિજ્ઞાન વિષયના અધ્યાપનના અનુકૂલન માટેનાં હસ્તક્ષેપની વ્યૂહરચનાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (2) સમાવેશી શિક્ષણની સફળતા માટે અભ્યાસક્રમમાં સુધારો અતિ આવશ્યક છે. – ચર્ચા કરો.
- (3) સમાવેશક શિક્ષણ માટે શિક્ષક પ્રશિક્ષકોના વ્યાવસાયિકીકરણની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (4) એન.સી.એફ. 2005 મુજબ સમાવેશક શિક્ષણ માટે શિક્ષકો તૈયાર કરવાના અભ્યાસક્રમ વિશે ચર્ચા કરો.
- (5) સમાવેશી શિક્ષણ અંતર્ગત માધ્યમિક શાળાના શિક્ષણ પ્રશિક્ષકના કૌશલ્યો અને ક્ષમતાઓ વિગતે ચર્ચો.
- (6) શિક્ષક પ્રશિક્ષકોના શિક્ષણ અંગેની સમસ્યાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે)

4

- (1) અભ્યાસક્રમ અનુકૂલન એટલે શું ?
- (2) અક્ષમ બાળકોના મૂલ્યાંકનમાં વ્યક્તિ અભ્યાસનુ મહત્ત્વ જણાવો.
- (3) અક્ષમ બાળકોના મૂલ્યાંકન માટેના સાધન તરીકે મુલાકાતની ઉપયોગિતા જણાવો.
- (4) સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન કોને કહે છે ?

Seat No. : _____

JH-130

January-2021

M.Ed., Sem.-III

B-103 : Inclusive Education

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

SECTION – I

1. (A) Answer the following questions : (any **three**) **21**

- (1) Clarify the difference between special education and inclusive education.
- (2) Clarify the meaning of inclusive school and discuss in detailed the role of the teacher in inclusive school.
- (3) State in detail the characteristics of special education and integrated education.
- (4) State the causes of visual disability and discuss the effects on learning of the children having visual disability.
- (5) State the learning problems of dyslexia affected children and discuss the teaching strategies of them.
- (6) State the characteristics of gifted children and discuss in detailed their educational problems.

(B) Answer the following questions in short : (any **two**) **4**

- (1) State the objectives of inclusive school.
- (2) What is integrated education ?
- (3) State the causes of autism.
- (4) State the effects of speech and language disability on learning.

SECTION – II

2. (A) Answer the following questions : (any **three**) **21**

- (1) Discuss in detail the intervention strategies for the adaption of teaching of science subject in inclusive school.
- (2) Reform in curriculum is very essential for success of inclusive education. – Discuss.
- (3) Discuss in detailed the professionalization of teacher educators for inclusive education.
- (4) Discuss about the curriculum for the preparation of teachers for inclusive education according to NCF-2005.
- (5) Discuss in detailed the skills and competences of teacher educators of secondary school inherent inclusive education.
- (6) Discuss in detailed the problems about the education of teacher educators.

(B) Answer the following questions in short : (any **two**) **4**

- (1) What is curriculum adaption ?
 - (2) State the importance of case study in the evaluation of disabled children.
 - (3) State the utilities of interview as a tool for evaluation of disabled children.
 - (4) What do you mean by comprehensive evaluation ?
-